

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/62/2012
Identifikačné číslo spisu:	7012200515
Dátum vydania rozhodnutia:	08.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7012200515.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci navrhovateľa: W. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., XXX XX X., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu v konaní o starobnom dôchodku, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13. júla 2012 č. k. 7Sd/34/2012-11, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13. júla 2012 č. k. 7Sd/34/2012-11 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 09.02.2012 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č.: XXX XXX XXXX 0 z 09.02.2012 (viď pripojený administratívny spis) odporkyňa podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) a s podporou článku 52 ods. 1 písm. b) Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej na účely rozsudku len „Nariadenie č. 883/2004“) priznala navrhovateľovi od 01. novembra 2010 invalidný dôchodok v sume 28,90 € mesačne.

Podľa § 70 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

2. Ďalej valorizačným mechanizmom s oporou v § 82 zák. č. 461/2003 Z.z. a v súlade s opatrením

Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 404/2010 Z.z. (resp. č. 344/2011 Z.z.), ktoré ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky, bola uvedená suma invalidného dôchodku postupne zvýšená až na sumu 30,50 € mesačne (od 01. januára 2012).

3. Svoje rozhodnutie odporkyňa následne odôvodnila tým, že navrhovateľ bol podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia uznaný za invalidného, pretože má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť viac ako 70% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Pred vznikom invalidity (k 01.11.2010) navrhovateľ podľa odporkyne získal 6.335 dní, t.j. po prepočte 17 rokov a 130 dní obdobia dôchodkového poistenia.

4. Následne odporkyňa aplikovala čl. 52 ods. 1 Nariadenia č. 883/2004 tak, že podľa slovenských právnych predpisov určila priemerný osobný mzdový bod vo výške 0,3 bodu, ktorý následne upravila na 0,44 bodu. Ďalej stanovila obdobie dôchodkového poistenia v rozsahu 24,6877 rokov, a s prihliadnutím na aktuálnu dôchodkovú hodnotu (platná k 01.11.2010) 9,2246 € určila sumu invalidného dôchodku vo výške 100,20302926 € mesačne.

Potom odporkyňa túto sumu skrátila v pomere 4,8466 rokov získaného obdobia dôchodkového poistenia podľa právnych predpisov Slovenskej republiky k 17,3562 rokov (celkové obdobie dôchodkového poistenia), čím získala výslednú hodnotu dávky invalidného dôchodku v sume 28,00 € mesačne.

5. Rovnako postupovala pri objasnení valorizačného mechanizmu výpočtu sumy 30,50 € mesačne.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

6. Proti hore citovanému rozhodnutiu odporkyne podal navrhovateľ dňa 09.03.2012 cestou odporkyne na Krajský súd v Košiciach opravný prostriedok (označený ako Odvolanie proti rozhodnutiu) bez uvedenia dátumu.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa v konaní podľa Tretej hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne, ako aj obsah posudkového a dávkového spisu odporkyne, a na základe nižšie uvedených názorov dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný.

8. S poukazom na ustanovenia § 70 ods. 1, § 71 ods. 1 a § 72 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z., ako aj čl. 52 ods. 1 písm. b) Nariadenia č. 883/2004 krajský súd konštatoval, že navrhovateľovi vznikol nárok na invalidný dôchodok (pred 01.11.2010) len s prihliadnutím na doby poistenia získané podľa právnych predpisov Českej republiky v rozsahu 4.566 dní (ods. 3 na str. 3 odôvodnenia), a preto suma jeho invalidného dôchodku bola určená (viď čl. 52) ako časť teoretickej sumy dôchodku, ktorá zodpovedá pomeru medzi dĺžkou obdobia dôchodkového poistenia získaného podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a celkovou dobou poistenia získanou podľa právnych predpisov Českej republiky.

9. Následne krajský súd konštatoval, že v rozhodujúcom období (1984 až 2009) navrhovateľ nezískal potrebných 22 kalendárnych rokov (viď § 63 ods. 7 zák. č. 461/2003 Z.z.), bola hodnota priemerného osobného bodu určená na 0,44.

V súvislosti s uvedeným ďalej krajský súd dôvodil, že navrhovateľ získal 24,8877 rokov obdobia dôchodkového poistenia a a pripočítaného obdobia.

Podľa § 63 ods. 6 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984, ak tento zákon neustanovuje inak. Z rozhodujúceho obdobia sa vylučujú obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 62 ods. 2 prvej vety alebo § 255 ods. 3 prvej vety, alebo obdobie dôchodkového poistenia, za

ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod, ak tieto obdobia trvali celý kalendárny rok.

Podľa § 63 ods. 6 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení platí že ak v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 6 nie je najmenej dvadsaťdva kalendárnych rokov, predlžuje sa rozhodujúce obdobie pred 1. január 1984 postupne tak, aby v ňom bolo dvadsaťdva kalendárnych rokov podľa odseku 6. Ak poistenec ani po tomto predĺžení nemá dvadsaťdva kalendárnych rokov podľa odseku 6, zisťuje sa priemerný osobný mzdový bod z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov.

10. Ďalej krajský súd s odkazom na čl. 20 ods. 1 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení zdôraznil, že nakoľko zamestnávateľ navrhovateľa mal naposledy pred dňom rozdelenia Českej a Slovenskej federatívnej republiky sídlo na území Českej republiky, doby zabezpečenia poistenia do 31.12.1993, tak navrhovateľovi zhodnotí pri posúdení nároku a výšky invalidného dôchodku nositeľ zabezpečenia v Českej republike.

11. Záverom krajský súd vyslovil názor, že výška invalidného dôchodku navrhovateľa bola určená správne, pričom navrhovateľ v konaní nepredložil žiaden dôkaz svedčiaci o nesprávnosti jeho výpočtu, a preto krajský súd podľa § 250q ods. 2 O.s.p. preskúmané rozhodnutie odporkyne potvrdil.

III.

Odvolanie navrhovateľa/stanoviská

A)

12. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 13.08.2012 (č.l. 19) proti rozsudku prvostupňového súdu navrhovateľ vyslovil nesúhlas s priznanou výškou invalidného dôchodku, t.j. 30,50 €.

13. Najmä podľa navrhovateľa poukázal na iných poberateľov invalidných dôchodkov, ktorí nemohli zo zdravotných dôvodov odpracovať absolútne nič, tak majú vyššie dôchodky.

14. Záverom navrhovateľ požiadala, aby Najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušil a priznal navrhovateľovi dôchodok, z ktorého sa dá ľudsky a dôstojne žiť.

B)

15. Z vyjadrenia odporkyne zo dňa 10.09.2012 (č.l. 23) vyplýva, že dôvody uvedené navrhovateľom nepovažuje za opodstatnené. Plne sa stotožňuje s odôvodnením krajského súdu, ktorý správne zistil skutkový stav veci a náležite ju právne posúdil.

16. Na základe uvedeného preto odporkyňa požadovala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa ustanovenia § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po neverejnej porade senátu jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.), a preto postupom podľa § 220 v spoj. s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že v zmysle hore uvedeného zrušovacieho dôvodu napadnuté rozhodnutie odporkyne postupom podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zrušil a vrátil jej späť na ďalšie konanie v zmysle nasledujúcich záverov.

18. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarcu výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (navrhovateľa), t.j. zodpovednosti za obranu svojich práv (*vigilantibus leges sunt scriptae*), vybrať si podľa Občianskeho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či postupu orgánu verejnej správy. Preto správny súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody, t.j. rozhodnutie účastníka konania z úradnej povinnosti meniť alebo ho presviedčať o nevhodnosti takto zvoleného prostriedku nápravy.

19. Rovnako Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je prieskum vecnej správnosti výroku rozsudku krajského súdu (§ 219 ods. 1 v spojení s § 205 O.s.p.) o nevyhovení oprávnenému prostriedku navrhovateľa a o potvrdení rozhodnutia odporkyne, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu i súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zrušujúcimi námietkami navrhovateľa (§ 250j ods. 2 O.s.p.), ako aj so stanoviskami zvyšných účastníkov, a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne.

Ďalej zdôrazňuje, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo/84/2007, sp. zn. 6 Sžo/98/2008, sp. zn. 1 Sžo/33/2008, sp. zn. 2 Sžo/5/2009, či sp. zn. 8 Sžo/547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených opravným prostriedkom rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Preto odvolaciemu súdu neprislúcha ani takto vymedzený rámec prieskumu rozšíriť aj na iné rozhodnutia, hoci s prv menovaným sú tesne zviazané nielen dôsledkami, ale aj účastníkmi.

20. V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd nestotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených odporkyňou, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu, ako aj opravného prostriedku, ktorým sa navrhovateľ domáha preskúmania rozhodnutia odporkyne, je právna otázka, či výška priznaného invalidného dôchodku zodpovedá zákonným kritériám.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

21. Navrhovateľ si u odporkyne, pobočka Rožňava podal dňa 09.09.2011 žiadosť o dôchodok. Z uvedenej žiadosti vyplýva, že navrhovateľ pracoval u viacerých zamestnávateľov so sídlom tak na území Slovenskej republiky ako aj Českej republiky, resp. medzičasom nepracoval, a od roku 1990 do súčasnosti bol na príslušnom úrade v Rožňave evidovaný ako nezamestnaný.

Ďalej Najvyšší súd z priloženého administratívneho spisu (tlačivo DK KZ - PRIEBEH DÔCHODKOVÉHO POISTENIA, resp. Osobný list dôchodkového poistenia) zistil, že odporkyňa u navrhovateľa registruje obdobie už od 01.08.1971 až do 31.12.2000 a spolu s prepočítaným obdobím u neho vykazuje 24,6877 rokov obdobia dôchodkového poistenia.

22. Odporkyňa z uvedeného obdobia dôchodkového poistenia však zobrala do úvahy iba 4,8466 rokov získaného obdobia dôchodkového poistenia podľa právnych predpisov Slovenskej republiky.

23. Na uvedenom základe pri zohľadnení vyššie uvedených období dôchodkového poistenia bol navrhovateľovi priznaný invalidný dôchodok v súčasnej sume 30,50 €.

24. Tiež Najvyšší súd nemôže opomenúť tú skutočnosť, že z údajov Českej správy vyplýva, že pri svojom rozhodovaní o nároku navrhovateľa o invalidný dôchodok zobrala do úvahy iba dĺžku 5 rokov a 95 dní poistenia.

25. Najvyšší soud prostřednictvím svoje rozhodovacej činnosti viackrát riešil problematiku vyhodnotenia obdobi dôchodkového poistenia, ktoré boli získané navrhovateľom v minulosti v rôznych časových obdobiach tak v Českej republike, ako aj v Slovenskej republike (napríklad rozsudky sp. zn. 1So/59/2012, resp. 9So/27/2009). S prihliadnutím na princíp právnej istoty konajúci súd zdôrazňuje kontinuitu právnych názorov súdov na riešenie obdobných vecí. Preto Najvyšší súd sa v tejto veci stotožňuje s právnym názorom vysloveným iným senátom v obdobnej veci, a to prostredníctvom rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 9So/27/2009 zo dňa 27. januára 2010:

„3./ Podľa druhej vety výroku predmetného rozhodnutia navrhovateľovi bol priznaný starobný dôchodok podľa čl. 46 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva. V dôvodovej časti predmetného rozhodnutia je uvedený spôsob výpočtu priznaného dôchodku podľa ustanovení zák. č. 461/2003 Z.z., pričom zmienka o dôvodoch rozhodnutí zodpovedajúcich čl. 46 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 nie je žiadna. Z uvedeného hľadiska je rozhodnutie z 21. mája 2007 nepreskúmateľné pre podstatný nedostatok dôvodov.

6./ Z uvedeného vyplýva, že odporkyňa v poradí druhom, pozmeňujúcim rozhodnutí uviedla len citáciu prílohy III nariadenie č. 1408/71 a čl. 20 Zmluvy, nevysvetlila však v súlade s ustanovením § 209 ods. 3 a 4 zák. č. 461/2003 Z.z., akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov (zhodnocovaných dôb poistenia) a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala, a to pokiaľ ide o rozhodnutie podľa čl. 46 nariadenia uvedeného vo výroku rozhodnutia, pričom v dôvodnej časti sa o ňom ani nezmieňuje. Aj vo vzťahu k uvedenému rozhodnutiu je potrebné vysloviť jeho nepreskúmateľnosť.

Odvolačí súd postráda v pozmeňujúcim rozhodnutí aj vyjadrenie toho, ako sa odporkyňa vysporiadala s námietkami vznesenými proti prvotnému rozhodnutiu, najmä pokiaľ ide o spôsob hodnotenia doby 360 dní vo fy X podľa čl. 11 Zmluvy, čoho sa navrhovateľ výslovne domáhal. Odvolačí súd poukazuje na to, že predmetom preskúmavania v správnom súdnictve je zákonnosť rozhodnutia, pričom ani jedno z preskúmaných rozhodnutí samostatne a ani v ich vzájomnej spojitosti nedáva súdu možnosť preskúmať zákonnosť rozhodnutia z hľadísk namietaných navrhovateľom vzhľadom na nedostatok relevantných dôvodov. Odporkyňa najmä neuviedla, akými právnymi úvahami sa riadila, ak nepoužila Čl. 11 Zmluvy, hoci sa toho navrhovateľ výslovne domáhal.

7./ Odvolačí súd so zreteľom na doterajšie skutkové zistenia považuje za relevantné tvrdenia navrhovateľa, že na svojom celkovom dôchodku (zo Slovenskej republiky a z Českej republiky) môže byť ukrátený, najmä so zreteľom na skutočnosť, že nositeľ poistenia podľa čl. 20 Zmluvy bol určený v súvislosti s existenciou zamestnávateľa k 1. januáru 1993 v Českej republike, napriek tomu, že celková doba tohto poistenia bola len 360 dní. Odporkyňa nevykonala prepočty teoretického dôchodku navrhovateľa v prípade, ak by bol posudzovaný len podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a neuviedla, na základe akej právnej úvahy dospela k záveru, že tvrdenie navrhovateľa, že v Českej republike pracoval menej ako jeden rok, je irelevantné.“

26. V súvislosti s uvedeným musí Najvyšší súd zotrvať na hore uvedenej rozhodovacej argumentácii, t.j. že odporkyňa v napadnutom rozhodnutí nedostatočne objasnila svoje úvahy pri aplikácii čl. 52 ods. 1 Nariadenia č. 883/2004 a závery z toho vyplývajúce na prejednávanú vec, pričom je nepostačujúce toto ustanovenie citovaného nariadenia spomenúť iba vo výrokovej časti.

Podľa čl. 52 ods. 1 písm. b) Nariadenia č. 883/2004 [pre Najvyšší súd dostupná slovenská verzia] príslušná inštitúcia vypočíta výšku dávky, ktorá bude náležať vypočítaním teoretickej výšky a následne skutočnej výšky (paušálna dávka) takto:

i) teoretická výška dávky je rovná dávke, na ktorú by si daná osoba mohla uplatňovať nárok, ak by všetky doby poistenia a/alebo bydliska, ktoré boli dosiahnuté podľa právnych predpisov iných členských štátov, boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje deň priznania takejto dávky. Ak podľa týchto právnych predpisov výška nezávisí na trvaní dosiahnutých dôb, táto výška sa považuje za teoretickú výšku;

ii) príslušná inštitúcia následne stanoví skutočnú výšku paušálnej dávky na základe teoretickej výšky podľa pomeru trvania dôb dosiahnutých pred vznikom poistnej udalosti podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, k celkovému trvaniu dôb dosiahnutých pred vznikom poistného udalosti podľa právnych

predpisov všetkých daných členských štátov.

27. Nakoľko tak odporkyňa nekonala a krajský súd sa uspokojil s citáciou, resp. s mechanickým prevzatím záverov správneho orgánu, tak došlo k porušeniu zákonnosti konania. Ako už bolo hore uvedené, odporkyňa, hoci za svoj právny základ rozhodnutia vzala aj ustanovenie článku 52 ods. 1 písm. b) Nariadenia č. 883/2004, neobjasnila v napadnutom rozhodnutí, prečo bolo pre jej rozhodovanie potrebné uvedené ustanovenia a akým spôsobom ich aplikovala.

Preto Najvyšší súd dospel k záveru, že týmto konaním sa naplnil zrušovací dôvod v zmysle § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p.

Podľa § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby dospel k záveru, že rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

28. Takisto Najvyššiemu súdu neuniklo, že zo strany odporkyne nebolo dostatočným spôsobom objasnené, prečo sa domnieva, že pri výpočte dávky invalidného dôchodku sa má postupovať podľa slovenských predpisov sociálneho poistenia, hoci z príslušných ustanovení (najmä čl. 20) Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení môže vyplývať odlišná právna úprava.

Obdobne aj Súdny dvor prostredníctvom rozsudku sp. zn. C-399/09 vo veci účastníkov Mária Landtová v. Česká správa sociálneho zabezpečenia v bodoch č. 32 a 39 konštatoval

„32. Je potrebné pripomenúť, že vyššie uvedené ustanovenia nariadenia č. 1408/71 smerujú k zachovaniu platnosti článku 20 zmluvy, podľa ktorého je kritériom na určenie uplatniteľného režimu a orgánu príslušného na priznanie dávok sociálneho zabezpečenia kritérium štátu sídla zamestnávateľa ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej republiky

39. Je nutné konštatovať, že takýto prístup umožňuje vylúčiť „prekrývanie uplatňovaných právnych predpisov rôznych členských štátov“ v súlade s cieľom vyjadreným v ôsmom odôvodnení nariadenia č. 1408/71 a nie je v rozpore s kritériom rozdelenia právomocí stanoveným v článku 20 zmluvy, teda kritériom zachovaným podľa článku 7 ods. 2 písm. c) nariadenia č. 1408/71 v spojení s časťou A bodom 6 prílohy III uvedeného nariadenia.“

29. V súvislosti s vyššie uvedenými závermi Najvyšší súd dáva do pozornosti, že aj podľa Prílohy II. Nariadenia č. 883/2004 nazvanej „Ustanovenia dohovorov, ktoré zostávajú v platnosti a ktoré, ak sú uplatniteľné, sú obmedzené na osoby, na ktoré sa vzťahujú (článok 8 ods. 1)“ v prvej časti s nadpisom „ČESKÁ REPUBLIKA - SLOVENSKO“, sa zachováva v platnosti popri článkoch 12 a 33 aj článok 20 dvojstrannej zmluvy medzi Českou republikou a Slovenskou republikou uzavretej 29. októbra 1992 v rámci opatrení určených na vyriešenie situácie po rozdelení Českej a Slovenskej Federatívnej republiky 31. decembra 1992 (ďalej len „zmluva“), ktorým sa vymedzujú oprávnenia na výpočet dôb zabezpečenia dosiahnutých ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej federatívnej republiky.

30. Nakoľko ani tento právny úniový rámec odporkyňa pri svojom rozhodovaní nezohľadnila, naplnil sa týmto konaním zrušovací dôvod v zmysle § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p.

31. Navyše nielen z preambule Nariadenia č. 1408/71 nepochybne vyplýva, že účelom vytvorenia koordinujúceho systému sociálneho zabezpečenia v európskych spoločenstvách je vyhnúť sa dvojitému sociálnemu poisteniu jednotlivca (viď odsek 7 preambule) a vylúčiť tak negatívne dôsledky prejavujúce sa v duplicitnej výplате rôznych dôchodkových dávok (viď odsek 12 preambule), resp. v nezapočítaní všetkých dôb, ktoré zohľadňujú právne predpisy jednotlivých členských štátov pri posudzovaní nároku na nadobudnutie a zachovanie nároku na dávky a ich výpočet (viď odsek 10 preambule), ale aj obdobne toto vyplýva z Nariadenia č. 883/2004 Z.z.

Podľa recitálu 10 preambule Nariadenia č. 883/2004 Z.z. zásada zaobchádzania s niektorými faktami alebo udalosťami, ku ktorým dochádza na území iného členského štátu, ako keby sa udiali na území členského štátu, ktorého právne predpisy sú uplatniteľné, by však nemala prekážať zásade spočítania dôb poistenia, zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti alebo bydliska ukončených podľa

vnútroštátnych právnych predpisov iného členského štátu k takýmto dobám ukončeným podľa vnútroštátnych právnych predpisov príslušného členského štátu. Doby ukončené podľa právnych predpisov iného členského štátu by sa preto mali vziať do úvahy iba pri uplatňovaní zásady spočítania dôb.

32. Preto sa mala odporkyňa, aj „ex offio“ prístupom zaoberať preverením, či skutočne obdobie dôchodkového poistenia navrhovateľa (viď negatívne stanovisko Českej správy sociálneho zabezpečenia zo dňa 01.10.2012) je iba v takom rozsahu, v akom ho určila, a už táto skutočnosť mohla byť dôvodom pre iné právne hodnotenie právnej úpravy vzťahujúcej sa na sociálne poistenie (zabezpečenie) zamestnanca.

33. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu, ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 9So/27/2009 zo dňa 27. januára 2010, pri ktorom Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od neho odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky neuviedol vo výroku zrušujúceho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O.s.p.), nakoľko dôvodom podania tejto informácie súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. poskytnúť podklady pre posúdenie prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve sú nielen generálne (§ 246 c ods. 1 O.s.p.), ale aj špeciálne (§ 250ja ods. 6 O.s.p.) prípustné opravné prostriedky, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O.s.p. na výroky rozhodnutí Najvyššieho súdu aplikovať.

35. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého úspešnému navrhovateľovi právo na úplnú náhradu trov tohto konania vzniklo. Nakoľko úspešný navrhovateľ nemal právneho zástupcu a zo súdneho spisu nevyplýva, že by navrhovateľovi vznikli výdavky, ktoré by mala byť kryté náhradou trov konania, náhrada trov konania mu nebola priznaná.

36. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávnych vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).